

"Təsdiq edirəm"

Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən

 dos.Zaur Məmmədov

" _____ " _____ 2026 cı il

Fənn sillabus
(işçi tədris proqramı)

İxtisas : 6004007-Menejment

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I.Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Biznesin əsasları (İşçi proqramı kafedranın 13 fevral 2026-cı il 6 sayılı protokolunda təsdiq edilmişdir)

Fənnin kodu: İPF-B10,

Fənnin tədris ili:III(2025-2026)

Semestr: VI

Tədris yükü cəmi: 60 saat- (30 s. mühazirə, 30 s. məşğələ)

Təhsilalma forması: Əyani

Fənnin tədris dili: Azərbaycan

AKTS üzrə kredit: 6

II. Müəllim haqqında məlumat:

Fənni tədris edən müəllimin adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı:

1.b/mAxundov Firdovsi Allahverdi oğlu

2.m. Əsgərzadə Aynur Aydın qızı

Məsləhət günləri və saatları:

1.I-V günlər saat 10⁰⁰-16⁰⁰

2.II gün saat 12⁰⁰-13⁰⁰.

E-mail ünvanları:

1.fir.axundov@gmail.com ,

2.aynurasgarzada12@gmail.com

Kafedranın hüquqi ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodiki materiallar:

Əsas

1. "Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Bakı, 15.12.92
2. "Müəssisələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Bakı, 01.07.94
3. A.Abbasov "Biznesin əsasları". Bakı, 2005.
4. A.H.Tağıyev, S.A.Fərzəliyev. "Biznesin təşkili və idarə edilməsi". Bakı, 2007.
5. A.Şəkəraliyev. "Biznesin təşkili və idarə edilməsi". Bakı, 2008.
6. A. Məhərrəmov, L.Abişlı. "Müəssisənin iqtisadiyyatı". Bakı, 2013.

Əlavə

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim planı: Mühazirə 30 saat, seminar 30 saat, Cəmi 60 saat

№	Mövzuların adı	O cümlədən	
		Mühazirə	Seminar
1	<p>Mövzu 1: Biznes iqtisadi kateqoriya kimi. Plan: 1. Biznesin iqtisadi mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri 2. Biznes sistemi. Biznes sistemində sahibkarlıq fəaliyyətinin yeri və rolu 3. Biznesin təşkilinin əsas formaları və onların xarakterik xüsusiyyətləri 4. Biznes stukturu və subyektləri Mənbə: (2,4)</p>	2	2
2	<p>Mövzu 2: Biznesin növləri. Plan: 1. İstehsal biznesi və onun xarakterik cəhətləri 2. Sahibkarlıq və kommersiya biznesi: obyektləri və prinsipləri 3. Maliyyə biznesi və onun səciyyəvi xüsusiyyətləri 4. Konsultativ biznesi və onun fəaliyyət qanunauyğunluqları Mənbə: (1,2,5)</p>	2	2
3	<p>Mövzu 3: Fəaliyyət miqyasına görə biznesin təsnifatı Plan: 1. Fəaliyyət miqyasına görə biznesin təsnifatı 2. Kiçik, orta və iri biznesin bazar iqtisadiyyatında yeri və rolu 3. Kiçik biznesin sosial-iqtisadi mahiyyəti və təşkili xüsusiyyətləri 4. Françayzing iri və kiçik biznesin tərəfdaşlıq forması kimi Mənbə: (3,4,6)</p>	2	2

4	<p>Mövzu 4: Biznesin infrastrukturu.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biznesin infrastrukturunun sosial-iqtisadi mahiyyəti və təsnifatı 2. Biznesin infrastrukturunun əsas funksiyaları 3. Biznesin maliyyə-kredit infrastrukturu 4. Biznesin institusional infrastrukturu 5. Biznesin istehsal (bölüşdürücü)-ekoloji infrastrukturu <p>Mənbə: (2,3)</p>	2	2
5	<p>Mövzu 5: Biznesin təşkilati-hüquqi formaları.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biznesin təşkilati-hüquqi formaları və onların seçilməsinə təsir edən amillər 2. Təsərrüfat yoldaşlıq formaları biznesin təşkilati-hüquqi forması kimi 3. Təsərrüfat cəmiyyəti formaları və onların xarakterik xüsusiyyətləri 4. Holding şirkətləri biznesin səmərəli təşkili forması kimi 5. İstehsal kooperativləri və onların fəaliyyət qanunauyğunluqları <p>Mənbə: (1,3,5)</p>	2	2
6	<p>Mövzu 6: Biznesin ətraf mühit amilləri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biznesin makromühit amilləri və onların xarakterik cəhətləri 2. Biznesə birbaşa və dolaylı təsir edən makromühit amilləri 3. Biznesin mikromühit amilləri və onların səciyyəvi xüsusiyyətləri <p>Mənbə: (3,6,8)</p>	2	2
7	<p>Mövzu 7: Biznesdə risklər</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biznesdə risklərin yaranma səbəbləri və təsnifatı 2. Biznesdə risklərin idarəedilməsi 3. Biznesdə risklərin azaldılması istiqamətləri 4. Biznesdə risklərin sığortalanması <p>Mənbə: (3,4)</p>	2	2
8	<p>Mövzu 8: Biznes sistemində rəqabət</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rəqabət bazar iqtisadiyyatının hərəkətverici qüvvəsi kimi 2. Biznesdə rəqabətin növləri və onların xarakterik cəhətləri 3. Rəqabət strategiyaları və onların seçilməsinə təsir edən amillər 4. Rəqabətin dövlət tənzimlənməsi mexanizmi <p>Mənbə: (2,3)</p>	2	2
9	<p>Mövzu 9: Biznesdə tərəfdaşlıq əlaqələri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tərəfdaşlıq əlaqələri və onların qurulması mexanizmi 2. İstehsal sferasında əməkdaşlığın formaları 3. Müştərək sahibkarlıq tərəfdaşlıq əlaqələrinin mühüm forması kimi 4. Əmtəə mübadiləsi və ticarəti sferasında əməkdaşlığın formaları 	2	2

	5. Maliyyə münasibətləri sferasında əməkdaşlığın formaları Mənbə: (3,4,5)		
10	Mövzu 10: Biznesin tsiklləri Plan: 1. Biznesin tsikli inkişafı 2. Məhsulların işgüzar tsikli 3. Həyat dövrü 4. Biznes növünün həyat tsikli 5. Müəssisənin həyat tsikli Mənbə: (1,3)	2	2
11	Mövzu 11: Biznesin inkişaf konsepsiyası. Plan: 1. Biznesin inkişaf konsepsiyaları və onların növləri 2. Biznesin inkişaf strategiyaları 3. Biznesin təşkilinin əsas mərhələləri 4. Müəssisənin fəaliyyətinin təşkili Mənbə: (1,4)	2	2
12	Mövzu 12. Biznesdə işgüzar strategiyalar Plan: 1. Biznesdə işgüzar fəallıq və onu xarakterizə edən göstəricilər sistemi 2. İşgüzar strategiyaların növləri və onların seçilməsinə təsir edən amillər 3. Hücüm strategiyası və onun xarakterik cəhətləri 4. Müdafiə strategiyası və onun səciyyəvi xüsusiyyətləri 5. Biznes növlərinin azaldılması və dəyişdirilməsi strategiyası 6. Biznesdə işgüzar strategiyaların qiymətləndirilməsi Mənbə: (2,3,6)	2	2
13	Mövzu 13: Biznesdə işgüzar imic. Plan: 1. İşgüzar imic: mahiyyət və növləri 2. İşgüzar imici formalaşdırın əsas elementlər 3. Firmanın işgüzar imicinin yaradılması prinsipləri 4. İşgüzar imicin qiymətləndirilməsi 5. Biznes mədəniyyəti və sahibkarın davranış tərzini Mənbə: (2,3,4,)	2	2
14	Mövzu 14. Biznesin idarə edilməsi Plan: 1. Biznesdə məqsədli idarəetmənin mahiyyəti 2. İdarəetmə stili seçilməsi və icraya nəzarət 3. Biznesdə insan resurslarının idarə edilməsi Mənbə: (1,2)	2	2
15	Mövzu 15. Biznesin maliyyələşdirilməsi Plan: 1. Biznesin maliyyəsi və onun maliyyələşdirilməsi mənbələri 2. Lizinq biznesin maliyyələşdirilməsinin effektiv forması kimi 3. Biznesin maliyyələşdirilməsində faktorun yeri və rolu	2	2

4. Biznesin vençur maliyyələşdirilməsi Mənbə: (1,4)		
Cəmi:	30	30

XI. Fənn üzrə tələblər:

Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: təsərrüfat subyektlirinin iqtisadi maraqlarına uyğun qərar qəbul edilməsini, məlumatları müqayisəli şəkildə təhlil etməyi, nəticələri qiymətləndirməyi. idarəçiliyin təmin edilməsində həvəsləndirilmə metodlarına diqqət yetirməyi və s. nail olmağı,

XII. Tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
- layihələr;
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- rol oyunları və s.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Biznes planının hazırlanması, müəssisənin qurulması, biznesdə tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması, optimal təşkilati strukturun və biznes xüsusiyyətlərinə uyğun infrastrukturun müəyyənləşdirilməsini bacarmaq. Biznesin effektiv idarəedilməsi üçün zəruri olan əsas anlayışlar və alətləri bilmək. Müəssisənin strukturunda yer alan əsas və köməkçi funksiyaların iş prinsipləri ilə bağlı məsələləri bilmək. Biznes proseslərini analiz etmək qiymətləndirmək və idarə etmək.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları

1. Biznesin iqtisadi mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri
2. Biznes sistemi. Biznes sistemində sahibkarlıq fəaliyyətinin yeri və rolu
3. Biznesin təşkilinin əsas formaları və onların xarakterik xüsusiyyətləri
4. Biznes stukturu və subyektləri
5. İstehsal biznesi və onun xarakterik cəhətləri
6. Sahibkarlıq və kommertiya biznesi: obyektləri və prinsipləri
7. Maliyyə biznesi və onun səciyyəvi xüsusiyyətləri
8. Konsultativ biznesi və onun fəaliyyət qanunauyğunluqları
9. Fəaliyyət miqyasına görə biznesin təsnifatı
10. Kiçik, orta və iri biznesin bazar iqtisadiyyatında yeri və rolu
11. Kiçik biznesin sosial-iqtisadi mahiyyəti və təşkili xüsusiyyətləri
12. Françayzinq iri və kiçik biznesin tərəfdaşlıq forması kimi
13. Biznesin infrastrukturunun sosial-iqtisadi mahiyyəti və təsnifatı
14. Biznesin infrastrukturunun əsas funksiyaları
15. Biznesin maliyyə-kredit infrastrukturunu

II Kollokvium sualları

1. Biznesin təşkilati-hüquqi formaları və onların seçilməsinə təsir edən amillər
2. Təsərrüfat yoldaşlıq formaları biznesin təşkilati-hüquqi forması kimi
3. Holding şirkətləri biznesin səmərəli təşkili forması kimi
4. İstehsal kooperativləri və onların fəaliyyət qanunauyğunluqları

5. Biznesin makromühit amilləri və onların xarakterik cəhətləri
6. Biznesə birbaşa və dolayı təsir edən makromühit amilləri
7. Biznesin mikromühit amilləri və onların səciyyəvi xüsusiyyətləri
8. Biznesdə risklərin yaranma səbəbləri və təsnifatı
9. Biznesdə risklərin idarəedilməsi
10. Biznesdə risklərin azaldılması istiqamətləri
11. Rəqabət bazar iqtisadiyyatının hərəkətverici qüvvəsi kimi
12. Biznesdə rəqabətin növləri və onların xarakterik cəhətləri
13. Tərəfdaşlıq əlaqələri və onların qurulması mexanizmi
14. Maliyyə münasibətləri sferasında əməkdaşlığın formaları
15. Biznesin tsikli inkişafı

XV. İmtahan sualları:

1. Biznesin iqtisadi mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri
2. Biznes sistemi. Biznes sistemində sahibkarlıq fəaliyyətinin yeri və rolu
3. Biznesin təşkilinin əsas formaları və onların xarakterik xüsusiyyətləri
4. Biznes stukturu və subyektləri
5. İstehsal biznesi və onun xarakterik cəhətləri
6. Sahibkarlıq və kommersiya biznesi: obyektləri və prinsipləri
7. Maliyyə biznesi və onun səciyyəvi xüsusiyyətləri
8. Konsultativ biznesi və onun fəaliyyət qanunauyğunluqları
9. Fəaliyyət miqyasına görə biznesin təsnifatı
10. Kiçik, orta və iri biznesin bazar iqtisadiyyatında yeri və rolu
11. Kiçik biznesin sosial-iqtisadi mahiyyəti və təşkili xüsusiyyətləri
12. Françayzinq iri və kiçik biznesin tərəfdaşlıq forması kimi
13. Biznesin infrastrukturunun sosial-iqtisadi mahiyyəti və təsnifatı
14. Biznesin infrastrukturunun əsas funksiyaları
15. Biznesin maliyyə-kredit infrastrukturunu
16. Biznesin institusional infrastrukturunu
17. Biznesin istehsal (bölüşdürücü)-ekoloji infrastrukturunu
18. Biznesin təşkilati-hüquqi formaları və onların seçilməsinə təsir edən amillər
19. Təsərrüfat yoldaşlıq formaları biznesin təşkilati-hüquqi forması kimi
20. Təsərrüfat cəmiyyəti formaları və onların xarakterik xüsusiyyətləri
21. Holding şirkətləri biznesin səmərəli təşkili forması kimi
22. İstehsal kooperativləri və onların fəaliyyət qanunauyğunluqları
23. Biznesin makromühit amilləri və onların xarakterik cəhətləri
24. Biznesə birbaşa və dolayı təsir edən makromühit amilləri
25. Biznesin mikromühit amilləri və onların səciyyəvi xüsusiyyətləri
26. Biznesdə risklərin yaranma səbəbləri və təsnifatı
27. Biznesdə risklərin idarəedilməsi
28. Biznesdə risklərin azaldılması istiqamətləri
29. Biznesdə risklərin sığortalanması
30. Rəqabət bazar iqtisadiyyatının hərəkətverici qüvvəsi kimi
31. Biznesdə rəqabətin növləri və onların xarakterik cəhətləri
32. Rəqabət strategiyaları və onların seçilməsinə təsir edən amillər
33. Rəqabətin dövlət tənzimlənməsi mexanizmi
34. Tərəfdaşlıq əlaqələri və onların qurulması mexanizmi
35. İstehsal sferasında əməkdaşlığın formaları

36. Müştərək sahibkarlıq tərəfdaşlıq əlaqələrinin mühüm forması kimi
37. Əmtəə mübadiləsi və ticarəti sferasında əməkdaşlığın formaları
38. Maliyyə münasibətləri sferasında əməkdaşlığın formaları
39. Biznesin tsikli inkişafı
40. Məhsulların işgüzar tsikli
41. Həyat dövrü
42. Biznes növünün həyat tsikli
43. Müəssisənin həyat tsikli
44. Biznesin inkişaf konsepsiyaları və onların növləri
45. Biznesin inkişaf strategiyaları
46. Biznesin təşkilinin əsas mərhələləri
47. Biznesdə işgüzar fəallıq və onu xarakterizə edən göstəricilər sistemi
48. İşgüzar strategiyaların növləri və onların seçilməsinə təsir edən amillər
49. Hücüm strategiyası və onun xarakterik cəhətləri
50. Müdafiə strategiyası və onun səciyyəvi xüsusiyyətləri
51. İşgüzar imic: mahiyyət və növləri
52. Firmanın işgüzar imicinin yaradılması prinsipləri
53. Biznes mədəniyyəti və sahibkarın davranış tərzini
54. Biznesdə məqsədli idarəetmənin mahiyyəti
55. İdarəetmə stili seçilməsi və icraya nəzarət
56. Biznesdə insan resurslarının idarə edilməsi
57. Biznesin maliyyəsi və onun maliyyələşdirilməsi mənbələri
58. Lizinq biznesin maliyyələşdirilməsinin effektiv forması kimi
59. Biznesin maliyyələşdirilməsində faktorinqin yeri və rolu
60. Biznesin vençur maliyyələşdirilməsi

"Biznesin əsasları" fənninin sillabusu 6004007 - "Menecment" ixtisası üzrə təhsil proqramı, tədris planı, işçi proqramı təhsil proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (13 fevral 2026 cı il sayılı 06 sayılı protokol).

Kafedra müdiri v.i.e:

dos. G.Əliyeva

Mühazirə müəllimi :

bimüə. F.Axundov

Seminar müəllimi:

m.A.Əsgərzadə